

ด่วนที่สุด

ที่ ทส ๐๓๐๔/ ๒ ๓ ๗

กวด. 42
วันที่ 30 ม.ค. 67
เวลา 14.00

สลด. (eMail)

ส่ง : กวด.

รับที่ : ๕1229/67

30 ม.ค. 2567 เวลา 11.47 น.

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
๙๒ ซอยพหลโยธิน ๗ ถนนพหลโยธิน
แขวงพญาไท เขตพญาไท
กรุงเทพฯ ๑๐๔๐๐

๒๙ มกราคม ๒๕๖๗

เรื่อง การดำเนินการตามมติข้อตัดสินใจในการประชุมรัฐภาคีอนุสัญญาบาเซลว่าด้วยการควบคุมการเคลื่อนย้ายข้ามแดนของของเสียอันตรายและการกำจัด สมัยที่ ๑๖ การประชุมรัฐภาคีอนุสัญญารอตเตอร์ดัมว่าด้วยการกระบวนกรแจ้งข้อมูลสารเคมีล่วงหน้าสำหรับสารเคมีอันตรายและสารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืชและสัตว์บางชนิดในการค้าระหว่างประเทศ สมัยที่ ๑๑ และการประชุมรัฐภาคีอนุสัญญาสตอกโฮล์มว่าด้วยสารมลพิษที่ตกค้างยาวนาน สมัยที่ ๑๑

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. สำเนารายงานการประชุมคณะอนุกรรมการอนุสัญญาบาเซลฯ ครั้งที่ ๒/๒๕๖๖ เมื่อวันที่ ๒๐ กรกฎาคม ๒๕๖๖ คณะอนุกรรมการอนุสัญญารอตเตอร์ดัมฯ ครั้งที่ ๒/๒๕๖๖ เมื่อวันที่ ๑๔ กรกฎาคม ๒๕๖๖ และคณะอนุกรรมการอนุสัญญาสตอกโฮล์มฯ ครั้งที่ ๒/๒๕๖๖ เมื่อวันที่ ๑๘ กรกฎาคม ๒๕๖๖
๒. มติข้อตัดสินใจที่สำคัญในการประชุมรัฐภาคีอนุสัญญาบาเซลฯ สมัยที่ ๑๖ การประชุมรัฐภาคีอนุสัญญารอตเตอร์ดัมฯ สมัยที่ ๑๑ และการประชุมรัฐภาคีอนุสัญญาสตอกโฮล์มฯ สมัยที่ ๑๑ และสิ่งที่ประเทศไทยจะต้องดำเนินการ
๓. สำเนารายงานการประชุมคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ครั้งที่ ๓/๒๕๖๖ เมื่อวันที่ ๙ สิงหาคม ๒๕๖๖
๔. สำเนาหนังสือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๙๐๗/๒๕๕ ลงวันที่ ๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๖๖
๕. สำเนาหนังสือกระทรวงการต่างประเทศ ด่วนที่สุด ที่ กต ๐๘๐๒/๗๘๔ ลงวันที่ ๑๒ ธันวาคม ๒๕๖๖

ด้วยกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ขอเสนอเรื่อง การดำเนินการตามมติข้อตัดสินใจในการประชุมรัฐภาคีอนุสัญญาบาเซลว่าด้วยการควบคุมการเคลื่อนย้ายข้ามแดนของของเสียอันตรายและการกำจัด สมัยที่ ๑๖ การประชุมรัฐภาคีอนุสัญญารอตเตอร์ดัมว่าด้วยการกระบวนกรแจ้งข้อมูลสารเคมีล่วงหน้าสำหรับสารเคมีอันตรายและสารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืชและสัตว์บางชนิดในการค้าระหว่างประเทศ สมัยที่ ๑๑ และการประชุมรัฐภาคีอนุสัญญาสตอกโฮล์มว่าด้วยสารมลพิษที่ตกค้างยาวนาน สมัยที่ ๑๑ มาเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะให้นำเสนอคณะรัฐมนตรีได้ตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๗)

ทั้งนี้...

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เหตุผลความจำเป็นที่จะต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

กระทรวงการต่างประเทศ โดยกรมสนธิสัญญาและกฎหมาย และสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา มีความเห็นว่า การประชุมรัฐภาคีอนุสัญญารอตเตอร์ดัมฯ สมัยที่ ๑๑ และการประชุมรัฐภาคีอนุสัญญาสตอกโฮล์มฯ สมัยที่ ๑๑ ได้มีมติรับรองข้อเสนอแก้ไขภาคผนวกของทั้งสองอนุสัญญาฯ ตามกระบวนการที่ระบุไว้ในพันธกรณี ในข้อบทที่ ๒๒ ของอนุสัญญาทั้งสองฉบับแล้ว มติข้อตัดสินใจ (decision) ของที่ประชุมรัฐภาคีอนุสัญญาทั้งสองฉบับ จึงมีผลผูกพันรัฐภาคีของอนุสัญญาฯ และมีผลบังคับใช้สำหรับรัฐภาคีทั้งหมดตามวันที่ระบุไว้ในมติข้อตัดสินใจ ดังนั้น กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจะต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีก่อนการดำเนินการ รับรองข้อเสนอการแก้ไขภาคผนวกของอนุสัญญาทั้งสองฉบับ จึงเข้าข่ายที่จะต้องเสนอคณะรัฐมนตรี ตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๗)

๒. ความเร่งด่วนของเรื่อง

มติข้อตัดสินใจในการประชุมรัฐภาคีอนุสัญญารอตเตอร์ดัมฯ สมัยที่ ๑๑ กำหนดสาร Terbufos ซึ่งเป็นสารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืชและสัตว์ เป็นสารเคมีในภาคผนวกที่ ๓ หรือ สารเคมีในกระบวนการ แจ้งข้อมูลล่วงหน้าของอนุสัญญารอตเตอร์ดัมฯ เพิ่มเติม โดยให้มีผลบังคับใช้สำหรับภาคีทุกฝ่ายตั้งแต่วันที่ ๒๒ ตุลาคม ๒๕๖๖ ประเทศไทยโดยหน่วยงานผู้มีอำนาจของรัฐด้านสารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืชและสัตว์ จะต้องแจ้งข้อตัดสินใจต่อการนำเข้าสู่สาร Terbufosว่าจะยินยอมให้มีการนำเข้าสู่สารดังกล่าวหรือไม่ ภายใต้มาตรการทางกฎหมายและการบริหารจัดการในประเทศอย่างเหมาะสม ต่อสำนักเลขาธิการอนุสัญญารอตเตอร์ดัมฯ โดยเร็ว หรืออย่างช้าไม่เกิน ๙ เดือน หลังจากสำนักเลขาธิการฯ ได้แจ้งเอกสารสำหรับประกอบการตัดสินใจ จึงมีความจำเป็นที่จะต้องเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาโดยด่วน

๓. สารสำคัญ

๓.๑ สำนักเลขาธิการร่วมของอนุสัญญาบาเซลว่าด้วยการควบคุมการเคลื่อนย้ายข้ามแดน ของของเสียอันตรายและการกำจัด อนุสัญญารอตเตอร์ดัมว่าด้วยกระบวนการแจ้งข้อมูลสารเคมีล่วงหน้า สำหรับสารเคมีอันตรายและสารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืชและสัตว์บางชนิดในการค้าระหว่างประเทศ และอนุสัญญา สตอกโฮล์มว่าด้วยสารมลพิษที่ตกค้างยาวนาน ได้จัดให้มีการประชุมรัฐภาคีอนุสัญญาบาเซลฯ สมัยที่ ๑๖ การประชุมรัฐภาคีอนุสัญญารอตเตอร์ดัมฯ สมัยที่ ๑๑ และการประชุมรัฐภาคีอนุสัญญาสตอกโฮล์มฯ สมัยที่ ๑๑ ระหว่างวันที่ ๑ - ๑๒ พฤษภาคม ๒๕๖๖ ณ นครเจนีวา สมาพันธรัฐสวิส

๓.๒ การประชุมคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒ พฤษภาคม ๒๕๖๖ มีมติรับทราบองค์ประกอบ คณะผู้แทนไทยสำหรับการประชุมรัฐภาคีอนุสัญญาบาเซลฯ สมัยที่ ๑๖ การประชุมรัฐภาคีอนุสัญญารอตเตอร์ดัมฯ สมัยที่ ๑๑ และการประชุมรัฐภาคีอนุสัญญาสตอกโฮล์มฯ สมัยที่ ๑๑ ตามที่กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเสนอ ทั้งนี้ ในส่วนของกรอบการเจรจาและท่าทีของประเทศไทยสำหรับการประชุมรัฐภาคี ของสามอนุสัญญา ให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมดำเนินการตามความเห็นของกระทรวง การต่างประเทศ และสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาอย่างเคร่งครัด

๓.๓ คณะผู้แทนไทย ประกอบด้วย ประธานคณะกรรมการอนุสัญญาบาเซลฯ ปฏิบัติหน้าที่ หัวหน้าคณะผู้แทนไทย ผู้แทนจากกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กระทรวงอุตสาหกรรม กระทรวงการคลัง กระทรวงพาณิชย์ และกระทรวงการต่างประเทศ รวมทั้งประธานและผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการอนุสัญญา Rotterdam ดัมฯ และคณะกรรมการอนุสัญญาสตอกโฮล์มฯ ภายใต้คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ได้เข้าร่วมการประชุมรัฐภาคีของสามอนุสัญญาดังกล่าว

๓.๔ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยกรมควบคุมมลพิษ ในฐานะศูนย์ประสานงานของสามอนุสัญญา และฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการอนุสัญญาบาเซลฯ คณะกรรมการอนุสัญญา Rotterdam ดัมฯ และคณะกรรมการอนุสัญญาสตอกโฮล์มฯ ภายใต้คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ได้จัดการประชุม คณะกรรมการอนุสัญญาทั้งสามคณะ เพื่อพิจารณามติข้อตัดสินใจในการประชุมรัฐภาคีของสามอนุสัญญา และสิ่งที่ประเทศไทยต้องดำเนินการ โดยที่ประชุมมีมติเห็นชอบสิ่งที่ประเทศไทยต้องดำเนินการตามมติข้อตัดสินใจที่สำคัญในการประชุมรัฐภาคีของอนุสัญญา Rotterdam ดัมฯ และอนุสัญญาสตอกโฮล์มฯ ได้แก่ การแก้ไขภาคผนวกของอนุสัญญา Rotterdam ดัมฯ และอนุสัญญาสตอกโฮล์มฯ โดยการบรรจุรายชื่อสารเคมีเพิ่มเติม รวมทั้งการรายงานการดำเนินงานของประเทศภายใต้อนุสัญญา Rotterdam ดัมฯ และอนุสัญญาสตอกโฮล์มฯ รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑ ทั้งนี้ ในการประชุมรัฐภาคีอนุสัญญา Rotterdam ดัมฯ สมัยที่ ๑๑ และการประชุมรัฐภาคีอนุสัญญาสตอกโฮล์มฯ สมัยที่ ๑๑ มีมติให้มีการแก้ไขภาคผนวกของอนุสัญญา Rotterdam ดัมฯ และอนุสัญญาสตอกโฮล์มฯ โดยบรรจุรายชื่อสารเคมีเพิ่มเติม ซึ่งมีผลให้ประเทศไทยในฐานะภาคีสมาชิกจะต้องดำเนินการตามพันธกรณีที่เกี่ยวข้อง โดยมีหน่วยงานภายในประเทศดำเนินการ รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒ ดังนี้

๓.๔.๑ การแก้ไขภาคผนวกที่ ๓ ของอนุสัญญา Rotterdam ดัมฯ โดยบรรจุรายชื่อสารเคมีเพิ่มเติม จำนวน ๑ รายการ ได้แก่ สาร Terbufos ในภาคผนวกที่ ๓ ซึ่งเป็นสารเคมีในกระบวนการกำจัด ข้อมูลล่วงหน้าของอนุสัญญา Rotterdam ดัมฯ ประเภทสารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืชและสัตว์ โดยให้มีผลบังคับใช้สำหรับภาคีทุกฝ่ายตั้งแต่วันที่ ๒๒ ตุลาคม ๒๕๖๖ โดยภาคีสมาชิกต้องดำเนินการตามพันธกรณีในข้อบทที่ ๑๐ ในการดำเนินการกระบวนการแจ้งข้อมูลล่วงหน้า ภายใต้อนุสัญญา Rotterdam ดัมฯ กล่าวคือ ภาคีสมาชิกต้องแจ้งข้อตัดสินใจยินยอมให้นำเข้า ไม่ยินยอมให้นำเข้า หรือยินยอมให้นำเข้าภายใต้เงื่อนไขของมาตรการทางกฎหมายและการบริหารจัดการในประเทศอย่างเหมาะสม ต่อสำนักเลขาธิการอนุสัญญา ไม่เกิน ๙ เดือน นับจากวันที่สำนักเลขาธิการอนุสัญญาฯ ได้แจ้งให้ภาคีทราบถึงการส่งเอกสารแนวทางการตัดสินใจ (Decision Guidance Document : DGD) ให้กับภาคีอนุสัญญา Rotterdam ดัมฯ เพื่อใช้ประกอบการตัดสินใจในการนำเข้าสารดังกล่าว ซึ่งประกอบด้วยข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับสารเคมี การจำแนกประเภทความเป็นอันตราย แหล่งข้อมูลเพิ่มเติม และข้อมูลเกี่ยวกับทางเลือก เป็นต้น ทั้งนี้ สำนักเลขาธิการอนุสัญญา Rotterdam ดัมฯ ได้มีหนังสือ ลงวันที่ ๒๐ ตุลาคม ๒๕๖๖ จัดส่งเอกสารแนวทางการตัดสินใจให้กับภาคีอนุสัญญา Rotterdam ดัมฯ และกำหนดระยะเวลาในการแจ้งข้อตัดสินใจฯ ต่อสำนักเลขาธิการอนุสัญญาฯ คือ ภายในวันที่ ๒๑ กรกฎาคม ๒๕๖๗

ประเทศไทย โดยกรมวิชาการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ในฐานะหน่วยงานผู้มีอำนาจของรัฐด้านสารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืชและสัตว์ ภายใต้อนุสัญญา Rotterdam ดัมฯ จะต้องดำเนินการแจ้งท่าทีหรือข้อตัดสินใจต่อการนำเข้า (import response) สาร Terbufos ภายใต้เงื่อนไขของมาตรการทางกฎหมายและการบริหารจัดการอย่างเหมาะสมของประเทศไทย ต่อสำนักเลขาธิการอนุสัญญาฯ ภายในวันที่ ๒๑ กรกฎาคม ๒๕๖๗

๓.๔.๒ การแก้ไขภาคผนวก เอ (การเลิกใช้) ของอนุสัญญาสตอกโฮล์มฯ โดยบรรจุรายชื่อสารเคมีเพิ่มเติม จำนวน ๓ รายการ ได้แก่ (๑) สาร Dechlorane Plus โดยมีข้อยกเว้นพิเศษ (Specific exemption) (๒) สาร UV-328 โดยมีข้อยกเว้นพิเศษ และ (๓) สาร Methoxychlor โดยไม่มีข้อยกเว้นพิเศษ ซึ่งจะมีผลใช้บังคับหลังจากวันครบกำหนด ๑ ปี นับจากวันที่ผู้เก็บรักษาสัญญา (Depositary) แจ้งภาคีสมาชิกตามข้อบทที่ ๒๒ โดยภาคีสมาชิกจะต้องปฏิบัติตามพันธกรณีสำคัญในการดำเนินมาตรการควบคุมทางกฎหมายและการบริหารจัดการภายในประเทศ เพื่อลดและเลิกการผลิต การใช้ และการปลดปล่อยสารดังกล่าว รวมทั้ง การนำเข้า/การส่งออก เฉพาะที่ได้รับอนุญาตภายใต้สัญญา ตามข้อบทที่ ๓ (คาดว่าผู้เก็บรักษาสัญญา จะมีหนังสือแจ้งในต้นปี พ.ศ. ๒๕๖๗ และการแก้ไขภาคผนวกฯ จะมีผลใช้บังคับกับภาคีสมาชิกในปลายปี พ.ศ. ๒๕๖๗ เป็นต้นไป) ประเทศไทย โดยหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดังต่อไปนี้ จะต้องดำเนินการมาตรการควบคุมทางกฎหมายและการบริหารจัดการสารเคมี ๓ รายการข้างต้น ดังนี้

๑) กรมโรงงานอุตสาหกรรม กระทรวงอุตสาหกรรม ในฐานะหน่วยงานที่มีหน้าที่และอำนาจในการกำกับดูแลสารเคมีทางอุตสาหกรรม ดำเนินมาตรการควบคุมเพื่อลดและเลิกใช้สาร Dechlorane Plus และ สาร UV-328 โดยกำหนดเป็นวัตถุอันตรายภายใต้พระราชบัญญัติวัตถุอันตราย พ.ศ. ๒๕๓๕

๒) กรมวิชาการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ในฐานะหน่วยงานที่มีหน้าที่และอำนาจในการกำกับดูแลสารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืชและสัตว์ สำหรับสารเคมีที่ใช้ในทางการเกษตร ดำเนินมาตรการควบคุมเพื่อเลิกใช้สาร Methoxychlor โดยยกระดับเป็นวัตถุอันตรายชนิดที่ ๔ ภายใต้พระราชบัญญัติวัตถุอันตราย พ.ศ. ๒๕๓๕

๔. ประโยชน์และผลกระทบ

การประชุมรัฐภาคีของสามอนุสัญญา ทุกสมัย ช่วยสนับสนุนให้ประเทศไทยสามารถพัฒนา กลไกการดำเนินงานในการควบคุมการเคลื่อนย้ายข้ามแดนของของเสียอันตราย การควบคุมการใช้ การนำเข้า-ส่งออกสารอันตราย และการจัดการของเสียและสารเคมีอันตรายอย่างเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม พร้อมทั้งได้รับการถ่ายทอดแนวทางด้านเทคนิคที่ดีที่สุด และแนวทางปฏิบัติด้านสิ่งแวดล้อมที่ดีที่สุด รวมถึงความร่วมมือระดับภูมิภาคและองค์การความร่วมมือระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้อง นับแต่ประเทศไทยได้เข้าร่วมเป็นภาคีสมาชิกในอนุสัญญาบาเซลฯ อนุสัญญารอตเตอร์ดัมฯ และอนุสัญญาสตอกโฮล์มฯ ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๔๐ พ.ศ. ๒๕๔๕ และ พ.ศ. ๒๕๔๘ ตามลำดับ เพื่อให้ประเทศไทยสามารถอนุวัติการอนุสัญญา ส่งเสริมศักยภาพทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศ และการดูแลสุขภาพอนามัยของประชาชนและสิ่งแวดล้อม

๕. ค่าใช้จ่ายและแหล่งที่มา หรือการสูญเสียรายได้

ไม่มี

๖. ความเห็นหรือความเห็นชอบ/อนุมัติของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๖.๑ คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ในการประชุมครั้งที่ ๓/๒๕๖๖ เมื่อวันที่ ๙ สิงหาคม ๒๕๖๖ มีมติรับทราบผลการประชุมรัฐภาคีทั้งสามอนุสัญญา และมอบหมายให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยกรมควบคุมมลพิษนำผลการประชุมรัฐภาคีทั้งสามอนุสัญญา และสิ่งที่ประเทศไทยจะต้องดำเนินการ เสนอคณะรัฐมนตรีต่อไป รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๓

๖.๒ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา มีความเห็นสรุปดังนี้ว่า การรับรองข้อเสนอแก้ไขอนุสัญญา หรือภาคผนวกของอนุสัญญา อันจะส่งผลเป็นการจัดทำความตกลงแก้ไขเพิ่มเติมอนุสัญญา ระหว่างรัฐภาคี จะต้องเสนอให้คณะรัฐมนตรีพิจารณา ก่อนทำความตกลงนั้นตามมาตรา ๔ (๗) แห่งพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ และโดยที่การประชุมรัฐภาคีอนุสัญญาบาเซลฯ สมัยที่ ๑๖ การประชุมรัฐภาคีอนุสัญญารอตเตอร์ดัมฯ สมัยที่ ๑๑ และการประชุมรัฐภาคีอนุสัญญาสตอกโฮล์มฯ สมัยที่ ๑๑ เป็นการประชุมที่จัดขึ้นในช่วงเวลาที่คณะรัฐมนตรีได้พ้นจากตำแหน่งด้วยเหตุมีการยุบสภาผู้แทนราษฎร ตามมาตรา ๑๖๗ (๒) ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และต้องปฏิบัติหน้าที่ต่อไปตามเงื่อนไขที่กำหนด ในมาตรา ๑๖๘ และมาตรา ๑๖๙ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

การรับรองข้อเสนอแก้ไขอนุสัญญา และการแก้ไขภาคผนวกของอนุสัญญา ซึ่งเข้าลักษณะ เป็นการทำหนังสือสัญญาตามมาตรา ๑๗๘ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย จึงเข้าลักษณะเป็นการสร้างความผูกพันต่อคณะรัฐมนตรีชุดต่อไป ซึ่งต้องห้ามตามนัยมาตรา ๑๖๙ (๑) ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ประเทศไทยจึงไม่สามารถให้การรับรองข้อเสนอแก้ไขอนุสัญญา หรือการแก้ไขภาคผนวกของอนุสัญญา ได้ ซึ่งคณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๒ พฤษภาคม ๒๕๖๖ รับทราบองค์ประกอบคณะผู้แทนไทยสำหรับการประชุมดังกล่าว โดยในส่วนของกรอบการเจรจาและท่าทีของประเทศไทยสำหรับการประชุมรัฐภาคีของสามอนุสัญญา ให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมดำเนินการตามความเห็นของกระทรวงการต่างประเทศ และสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาอย่างเคร่งครัด กล่าวคือหากจะมีการรับรองข้อเสนอแก้ไขอนุสัญญา หรือภาคผนวกของอนุสัญญา อันจะส่งผลเป็นการจัดทำความตกลงแก้ไขเพิ่มเติมอนุสัญญา ระหว่างรัฐภาคี จะต้องเสนอให้คณะรัฐมนตรีพิจารณา ก่อนทำความตกลงนั้น และโดยที่คณะรัฐมนตรียังมิได้มีการพิจารณา และให้ความเห็นชอบการรับรองข้อเสนอแก้ไขภาคผนวกของอนุสัญญารอตเตอร์ดัมฯ และอนุสัญญาสตอกโฮล์มฯ เป็นประการใด ประเทศไทยในฐานะรัฐภาคีอนุสัญญา จึงยังไม่สามารถให้การรับรองข้อเสนอแก้ไขภาคผนวกของอนุสัญญา ในช่วงเวลาดังกล่าวได้

ทั้งนี้ ที่ประชุมรัฐภาคีอนุสัญญารอตเตอร์ดัมฯ สมัยที่ ๑๑ และที่ประชุมรัฐภาคีอนุสัญญาสตอกโฮล์มฯ สมัยที่ ๑๑ ได้มีมติรับรองข้อเสนอแก้ไขภาคผนวกของทั้งสองอนุสัญญา ตามกระบวนการที่ระบุไว้ในพันธกรณีในข้อบทที่ ๒๒ ของอนุสัญญาทั้งสองฉบับแล้ว มติข้อตัดสินใจของที่ประชุมรัฐภาคีอนุสัญญาทั้งสองฉบับ จึงมีผลผูกพันรัฐภาคีของอนุสัญญา และมีผลบังคับใช้สำหรับรัฐภาคีทั้งหมดตามวันที่ระบุไว้ในมติข้อตัดสินใจ ดังนั้น กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจะต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีก่อนการดำเนินการ แต่ยังมีได้มีการดำเนินการตามขั้นตอนดังกล่าว จึงจำเป็นต้องเสนอเรื่องให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบการรับรองข้อเสนอแก้ไขภาคผนวกของอนุสัญญาทั้งสองฉบับ ซึ่งเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องความสัมพันธ์ระหว่างประเทศที่มีผลผูกพันรัฐบาลไทยตามมาตรา ๔ (๗) แห่งพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ ก่อน หน่วยงานที่เกี่ยวข้องจึงจะสามารถดำเนินการตามมติข้อตัดสินใจของที่ประชุมรัฐภาคีอนุสัญญา ได้ต่อไป รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๔

๖.๓ กระทรวงการต่างประเทศ โดยกรมสนธิสัญญาและกฎหมาย มีความเห็นสรุปดังนี้ว่า การเพิ่มบัญชีรายชื่อสารเคมีในภาคผนวกที่ ๓ ของอนุสัญญารอตเตอร์ดัมฯ และการบรรจุรายชื่อสารเคมีเพิ่มเติมในภาคผนวก เอ ของอนุสัญญาสตอกโฮล์มฯ ถือว่าเป็นการแก้ไขสนธิสัญญา ทั้งนี้ หากที่ประชุมรัฐภาคีฯ รับรองการเสนอขอเพิ่มและแก้ไขภาคผนวกของอนุสัญญาดังกล่าว ซึ่งจะปรากฏเป็นเอกสารข้อตัดสินใจของที่ประชุมรัฐภาคีฯ (decision) ก็จะเป็นการทำสนธิสัญญาตามกฎหมายระหว่างประเทศ และจะเป็นการทำหนังสือสัญญาตามมาตรา ๑๗๘ ของรัฐธรรมนูญฯ ซึ่งจะต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีก่อนการร่วมรับรองและการดำเนินการให้มีผลผูกพันรายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๕

๖.๔ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมพิจารณาแล้วว่า การแก้ไขอนุสัญญา/ภาคผนวกของอนุสัญญาบาเซลฯ อนุสัญญารอตเตอร์ดัมฯ และอนุสัญญาสตอกโฮล์มฯ ประเทศไทยดำเนินงานภายใต้พระราชบัญญัติวัตถุอันตราย พ.ศ. ๒๕๓๕ ดังนั้น จึงไม่ต้องออกพระราชบัญญัติเพื่อให้การเป็นไปตามหนังสือสัญญาตามมาตรา ๑๗๘ วรรค ๒ และพิจารณาแล้วว่า การแก้ไขอนุสัญญา/ภาคผนวกของอนุสัญญาไม่เข้าข่ายเป็นการทำหนังสือสัญญาอื่นตามมาตรา ๑๗๘ วรรค ๓ ที่อาจมีผลกระทบต่อความมั่นคงเศรษฐกิจ สังคม หรือการค้า หรือการลงทุนของประเทศอย่างกว้างขวางตามมาตรา ๑๗๘ วรรค ๒

๗. ข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

๗.๑ พันธกรณีของอนุสัญญารอตเตอร์ดัมฯ ข้อบทที่ ๒๒ การรับรองและการแก้ไขภาคผนวก วรรค ๓ ระบุว่า “ระเบียบวิธีต่อไปนี้จะใช้กับข้อเสนอ การรับเอาและการมีผลบังคับใช้ของภาคผนวกที่เพิ่มเข้ามาในภายหลังของอนุสัญญานี้ กล่าวคือ

(ก) ภาคผนวกที่เพิ่มเข้ามาจะต้องได้รับการเสนอและรับตามระเบียบวิธีที่บัญญัติไว้ในข้อบทที่ ๒๑ วรรค ๑ ๒ และ ๓

(ข) ภาคีใดซึ่งไม่สามารถยอมรับภาคผนวกที่เพิ่มเข้ามาได้ จะต้องแจ้งต่อผู้เก็บรักษาอนุสัญญาอย่างเป็นลายลักษณ์อักษร ภายในหนึ่งปีนับจากวันที่การแจ้งการรับ ภาคผนวกที่เพิ่มเข้ามาโดยผู้เก็บรักษาอนุสัญญา ผู้เก็บรักษาอนุสัญญาโดยไม่ชักช้าจะต้องแจ้งแก่ภาคีทั้งหลายถึงการแจ้งใด ๆ ที่ได้รับภาคีอาจถอนการแจ้งไม่รับภาคผนวกที่เพิ่มเข้ามา ในเวลาใดก็ได้ ซึ่งภาคผนวกนั้นจะต้องมีผลบังคับใช้ต่อภาคีนั้นตามวรรค (ค)

(ค) เมื่อครบเวลาหนึ่งปีจากวันที่ผู้เก็บรักษาอนุสัญญาได้แจ้งรับการภาคผนวกเพิ่มเข้ามา ภาคผนวกนั้นจะต้องมีผลบังคับแก่ภาคีทั้งหลายที่ไม่ได้ยื่นการแจ้งเข้ามาตาม บทบัญญัติของวรรค (ข)”

๗.๒ พันธกรณีของอนุสัญญาสตอกโฮล์มฯ ข้อบทที่ ๒๒ การรับรองและการแก้ไขภาคผนวก วรรค ๓ ระบุว่า “ให้ใช้ระเบียบวิธีการต่อไปนี้กับข้อเสนอ การรับรอง และการมีผลบังคับใช้ของภาคผนวกที่เพิ่มเติมเข้ามาในภายหลังของอนุสัญญานี้ กล่าวคือ

(เอ) ภาคผนวกที่เพิ่มเติมจะต้องได้รับการเสนอและรับรองตามระเบียบวิธีที่บัญญัติไว้ในข้อบทที่ ๒๑ วรรค ๑ ๒ และ ๓

(บี) ภาคีใดไม่สามารถยอมรับภาคผนวกเพิ่มเติมจะต้องแจ้งให้ผู้เก็บรักษาอนุสัญญาทราบอย่างเป็นลายลักษณ์อักษรภายในเวลาหนึ่งปีนับจากวันที่ผู้เก็บรักษาอนุสัญญาแจ้งให้ทราบถึงการให้การรับรองภาคผนวกเพิ่มเติม นั้น ให้ผู้เก็บรักษาอนุสัญญาแจ้งหนังสือที่ได้รับเช่นนั้นให้ภาคีทั้งหมดทราบโดยไม่ชักช้า ภาคีอาจถอนหนังสือแจ้งการไม่ยอมรับเกี่ยวกับภาคผนวกเพิ่มเติมฉบับก่อนเมื่อใดก็ได้ และบนพื้นฐานของการดำเนินการนั้นให้ภาคผนวกนั้นบังคับใช้กับภาคีนั้นตามอนุวรรค (ซี)

(ซี) เมื่อครบกำหนดหนึ่งปีนับจากวันที่ผู้เก็บรักษาอนุสัญญาได้แจ้งให้ทราบถึงการรับรองภาคผนวกเพิ่มเติม ให้ภาคผนวกนั้นมีผลบังคับใช้กับภาคีทั้งหลายที่ไม่ได้มีหนังสือแจ้งตามบทบัญญัติของอนุวรรค (บี)”

๘. ข้อเสนอของหน่วยงานของรัฐ

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ขอเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อโปรดพิจารณา ดังนี้

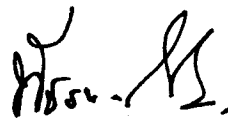
๘.๑ เห็นชอบการรับรองการเสนอให้มีการแก้ไขภาคผนวกที่ ๓ ของอนุสัญญา Rotterdam และการแก้ไขภาคผนวก เอ ของอนุสัญญาสตอกโฮล์มฯ ตามพันธกรณีในข้อบทที่ ๒๒ การรับรองและการแก้ไขภาคผนวกของทั้งสองอนุสัญญาฯ

๘.๒ เห็นชอบการดำเนินการตามมติข้อตัดสินใจในการประชุมรัฐภาคีของสามอนุสัญญา และมอบหมายหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการต่อไป ตามข้อ ๓.๔

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณานำเสนอคณะรัฐมนตรีต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

พลตำรวจเอก

(พิชรวาท วงษ์สุวรรณ)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

กรมควบคุมมลพิษ

โทรศัพท์ ๐ ๒๒๙๘ ๒๔๓๐ (ปีนันท)

โทรสาร ๐ ๒๒๙๘ ๕๓๙๓

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ sc.th.pcd@gmail.com

